

udgave af Orosius' verdenshistorie fra år 417 indføjedes en omtale af danerne og deres rige i 4 beskrivelser. Heri redegøres der for de politiske og folkelige forhold i Danernes område, byggende på rejsebeskrivelser af »købmændene« Ottar og Ulfsten, hvis logbøger er blevet gransket af forfatteren. Når man ved, at de danske farvande allerede på dette tidspunkt (midten af Vikingetid) var sejlet tyndt af folk, der havde et indgående kendskab til besejlingsforholdene langs Østersøen mellem Hedeby og Birka, så må man nok indrømme, at bidraget til denne kong Alfreds Danmarks Geografi ikke har bragt nogen større fornyelse i datiden, når man ser bort fra den værdi, der ligger i de her gengivne skriftlige vidnesbyrd.

Viggo Hansen

EF. Kommissionen: Groundwater resources of the European Community. Schäfer, Hannover 1982.

10 bd. & 1 mappe med kort. 46 cm. Pris ikke oplyst.

Hermed gives for første gang et så vidt muligt fuldstændigt billede af de vandførende lag og de til rådighed værende grundvandsmængder på EF-plan. Oversigten er opdelt i 4 emner nemlig: opgørelse over vandførende lag, de vandførende lags hydrogeologiske forhold, udnyttelse af grundvandet og endelig potentielle, yderligere grundvandsressourcer. Hvert tema er illustreret med 38 kort over EF's samlede territorium i skala 1:500.000. Desuden behandles hvert tema detaljeret i ialt 10 rapporter – en rapport for hver medlemsstat og en sammenfattende rapport. Værket omfatter ikke Grækenland, Spanien og Portugal.

Henrik Breuning Madsen

Herbert Paschinger: Kärnten. (Sammlung geographischer Führer, Bd. 14).

Schweizerbart'sche Verlagsbuchhandlung, Berlin 1985.

VIII, 223 s., ill. 19 cm. DEM 34,-.

Denne ekskursionsvejledning omfatter det sydlige og centrale Østrig, nemlig Kärnten. Hensigten er at demonstrere landskab, erhverv, bebyggelse og befolkning for læsere med interesse, men ikke nødvendigvis med store kundskaber, inden for geografien. 12 ekskursionruter gennemgås. De er beregnet for bilister, selv om visse strækninger må udforskes til fods. Det anbefales at anskaffe 4 eller 2 cm kort som supplement til de skitser, der findes i vejledningen. Denne er iøv-

rigt illustreret og forsynet med en nyttig litteraturliste.

Christian Wichmann Matthiessen

Kartographie der Gegenwart in Österreich unter Red. von Erik Arnberger.

Institut für Kartographie, Wien 1984. 351 s. & 2 kort i lomme. 30 cm. Pris ikke oplyst.

Bogen giver et øjebliksbillede af kartografien i Østrig. Hensigten er at demonstrere alle aspekter af kortlægningsarbejdet. 20 artikler om emner, der spænder fra fagets udvikling til præsentation af vægkort til skolebrug, repræsenterer spændvidde og indsats. Hovedvægten er lagt på nationale kortværk, men også arbejder udført for andre lande medtages. Forfatterne kommer fra videnskabelige institutter, kartografiske anstalter og private kortlægningsvirksomheder.

Intet er sparet ved trykning og indbinding, og udvalget af tematiske og topografiske kort præsenteres i høj kvalitet. Samtidig med, at den fornemme tryksag giver et imponerende billede af kartografien, er udvalget af eksempler så vel gennemtænkt, at bogen næsten er en Østrigs geografi.

Christian Wichmann Matthiessen

Tirol-Atlas. Im Auftrag der Tiroler Landesregierung. Hrsg. unter der Gesamtleitung von A. Leidlmair.

Institut für Geographie der Universität Innsbruck, Innsbruck. D: Klima. 1982. ATS 297,-. F: Geschichte. 1985. ATS 165,-. 65 cm (tværformat).

Nok et par håndfulde kort i det ambitiøse Tirol atlasproject, hvis første levering kom i 1969. Omkostningerne må have været betragtelige, men resultatet er af høj kvalitet – fagligst og grafisk. Formatet er meget uhåndterligt – omend berettiget, da en del af de tidligere udgivne blade i 1:300.000 for det »egentlige« Tirol (d.v.s. incl. Südtirol/Alto Adige) udnyttede hele formatet. – Disse to leveringer – klimatiske og historiske kort, føjer sig smukt til og supplerer på bedste vis tidligere udgivelser. De klimatiske behandler overvejende årtiderne og snedække. De historiske omfatter dels forhistoriske fundsteder, dels administrative inddelinger på forskellige tidspunkter.

Henning Mørch

John Small & Michael Witherick: A modern dictionary of geography.

Arnold, London 1986. VI, 233 s., ill. 24 cm. Paperback: GBP 7,95. Boards: GBP 19,95.

Denne geografiske ordbog er udarbejdet i samarbejde mellem en natur- og en kulturgeograf, der på rimelig vis har søgt en balanceret vægt af geografiens mange del-fag. Det vil altid være en vanskelig opgave at sætte grænser for hvad der i det hele taget skal med, og efter gemyt, faglig sporing etc. vil enhver søger kunne sætte spørgsmålstegn ved, hvorfor dette er med og hint ikke blandt de mere end 1800 stikord. De to mest åbenbare mangler ved denne ordbog er dels de relativt få illustrationer (ca. 150) dels, at der slet ingen henvisninger er, som det ses i andre tilsvarende værker. Man bør altid være på vagt når et produkt betegnes »moderne«, der lægges op til en hurtig forældelse. Som helhed må det dog her siges, at denne ordbog er et ganske rimeligt bud på en geografisk ordbog, som mange kunne have god nytte af – og hertil relativt billig.

Henning Mørch

Wolfgang Haberland: Ich, Dakota: Pine Ridge Reservation 1909.

Reimer, Berlin 1986. 147 s., ill. 29 cm. DEM 48,-.

Første trediedel er en præsentation af Og-lala-folket en undergruppe af Dakota-indianerne (sioux-talende) samt den fotograferende maler Frederick Waygold, der udvandrede fra Tyskland til USA i begyndelsen af århundredet, og som besøgte the Pine Ridge Reservation i 1909. Resten af bogen – som for de fleste nok er den interessanteste del, bringer halvdanden hundrede af Weygolds fotografier fra besøget. Fotografierne ledsages af korte tekster af Haberland. Fotografierne er delt i tre grupper. Første del er en række meget karakterfulde portrætter. Mest prominent blandt de portrætterede er høvdingen Red Cloud – Crazy Horse's rival og efterfølger; men der er også andre overlevende fra Little Big Horn og Wounded Knee. De to andre grupper er antropologisk de vigtigste behandler »Give-Away«-festen og tegnsproget. Det må siges at være godt, at disse fotografier fra et tidspunkt, hvor indianerkulturen endnu ikke for en stor del var forsvundet eller turistifiseret, bliver mere alment tilgængelige.

Henning Mørch

Hermann Hambloch: Kulturgeographische Elemente im Ökosystem Mensch-Erde: eine Einführung unter anthropologischen Aspekten.